

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра історії української та зарубіжної музики

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

«ТЕЛЕФОННІ ОПЕРИ»

Харків – 2025

УДК 782.08.78.03

Т31

Редакційна колегія:

І. Драч, докторка мистецтвознавства, професорка;

О. Ващенко, кандидатка мистецтвознавства, доцентка;

М. Дербас, завідувачка навчальної лабораторії історії української та зарубіжної музики.

Упорядник О. Ващенко, кандидатка мистецтвознавства, доцентка.

Редакторка М. Дербас.

«Телефонні опери», матеріали мистецького проєкту «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн 2025». 24 лют. 2025 року /Харків. нац. ун-т мистецтв імені

І.П. Котляревського; ред. М. Дербас. 49с.

Анотація. «Телефонні опери» створені за матеріалами мистецького проєкту кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені

І.П. Котляревського «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн 2025» Збірка включає

згенеровані за допомогою штучного інтелекту синопсиси казкових опер, їх афіші, тексти ключових арій. Збірка оригінальних оперних сюжетів зацікавить практиків музичного мистецтва, всіх, хто цікавиться оперою. Також приклади використання ШІ можуть заохотити до творчості здобувачів освіти різних рівнів і стати у пригоді викладачам музичної літератури, історії музики, основ оперної драматургії, методики викладання музично-історичних дисциплін.

Харківській національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського,

2025

ЗМІСТ

Вступне слово.....	4
---------------------------	----------

Конкурсні роботи студентів

Софія Поліщук, бакалавр 4 курсу кафедри історії української та зарубіжної музики

Опера «Скарб печери»	10
-----------------------------------	-----------

Ксенія Тулубенко, бакалавр 2 курсу кафедри історії української та зарубіжної музики

Опера «Джультта та чари»	15
---------------------------------------	-----------

Анастасія Баде, бакалавр 4 курсу кафедри теорії музики

Опера sci-fi у двох діях «Код Мороза»	19
--	-----------

Алевтіна Руденко, магістр 1 курсу кафедри композиції та інструментування

Опера «Маска забутих світів»	25
---	-----------

Анастасія Балабанова, магістр 2 курсу кафедри сольного співу та оперної підготовки

Опера «Тінь і полум'я»	29
-------------------------------------	-----------

Анастасія Баздирєва, магістр 1 курсу кафедри теорії музики

Опера «Лабіринт солодких ілюзій»	33
---	-----------

Додатки. Тест-драв

Поліна Кордовська, ст. викладачка кафедри загального та спеціалізованого фортепіано

Марсіанська опера-фантазія «Червоний купол».....	37
---	-----------

Ірина Драч, завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики

Комічна опера-казка «Книга тіней або Хитрий плащ Папагено».....	41
--	-----------

Олена Ващенко, доцентка кафедри історії української та зарубіжної музики

Гранд-опера-фантазія «Турандот: загадки між світами»	45
---	-----------

ВСТУПНЕ СЛОВО

Телефон в оперних сюжетах, як і у сучасному житті – атрибут звичний. Втім вміщені у дану збірку «телефонні опери» не про телефон і не про тих, хто ним спілкується. Телефонном, точніше своїм персональним номером скористалися учасники конкурсу для складання оперного синопсису. Таке завдання було запропоноване організаторами «ОПЕРА-КВЕСТ».

Мистецький проєкт «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн» був започаткований на кафедрі історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І.П. Котляревського у 2022–2023 навчальному році. Його мета – підвищення інтересу і привабливості навчання, розвиток не тільки професійних а й психофізіологічних показників здобувачів. Проєкт проводиться у співпраці з Вагнерівським товариством міста Харкова. Перші творчі акції було присвячено творчості видатних європейських оперних композиторів, чії ювілейні дати припадали на цей рік. У 2023 – Р. Вагнер, Л.Г. Берліоз, Дж. Верді, С. Гулак-Артемівський. У 2024 – Б. Сметана, К.В. Глюк, Р. Штраус, Л. Яначек, А. Шенберг, В. Губаренко.

Темою цьогорічного «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн», що відбувся 27 лютого 2025 року були «Казки для дітей та дорослих». Матеріалом стали 10 опер: «Чарівна флейта» В.А. Моцарта, «Попелюшка або Перемога доброчинності» Дж. Россіні, «Казки Гофмана» Ж. Оффенбаха, «Гензель і Гретель» Е. Гумпердінка, «Зима і Весна» М. Лисенка, «Дитя і чари» М. Равеля, «Жінка без тіні» Р. Штрауса, «Турандот» Дж. Пуччіні, «Давайте ставити оперу або Маленький сажотрус» Б. Бріттена.

Ініціативна група кафедри у складі завідувачки кафедри, докторки мистецтвознавства, професорки Ірини Драч, кандидата мистецтвознавства, професора Андрія Жданька, кандидатки мистецтвознавства, доцентки Олени Ващенко, кандидата мистецтвознавства, доцента Олександра Сердюка, докторки філософії, ст.викладачки кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Поліни Кордовської та завідувачки навчальної лабораторії історії української та зарубіжної музики Марини Дербас ставили за мету створити оригінальний контент з урахуванням по-перше, креативності, неочікуваності; по-друге, структурованої подачі, зрозумілого оформлення і дизайну; по-третє, відповідності, релевантності обраній темі і ефективності її засвоєння. Для квесту створювалися 10-12 тестових завдання, які розміщувалися на університетській навчальній платформі Moodle і відкривалися для учасників квесту на 1,5-2 години для їх розв'язання. Тестові завдання стосувалися історичних висловлювань чи ситуацій в житті композиторів, деталей сюжетів опер і персонажів, цікавого реквізиту та костюмів, символічних музичних тем

чи епізодів, обізнаності щодо хронотопу опер, сучасних режисерських інтерпретацій, загадок з емоїї. Від учасників квесту вимагалися вміння швидко знайти потрібну інформацію та кмітливість, щоби розшифрувати ребус.

Цьогорічний квест «Казки для дітей та дорослих» складався з двох частин: тестової і творчої із рівномірним розподілом часу на кожну з частин. В тестовій частині пропонувалося учасникам квесту здолати перешкоди до відкриття таємниці через випробування казковими чарівними предметами, магічними заклинаннями, загадками, музичними нічними пригодами, перевтіленнями персонажів, викриттями чар сил темряви.

Завдання творчої частини квесту мало назву «Давайте ставити оперу»¹. «Без проблем, але давайте спершу її напишемо», – було вказано у поясненні до квесту.

Тож другий етап квесту занурив учасників у процес створення власної опери: від синопсису до промоції. Для початку потрібно було визначитися із персонажами та місцем дії, і в цьому допоміжним інструментом була випадковість – номер телефону учасника та схема відповідності:

Малюнок 1. Відповідність порядку цифр номерів телефону елементам майбутньої опери.

¹ «Давайте ставити оперу!» — відсилка до назви сценічної постановки Б. Бріттена, перша частина якої розгортається як процес створення та репетиції опери. Другою частиною якого стала опера «Маленький сажотрус» ор. 45.

Останні чотири цифри номеру телефону визначали головних персонажів опери, які обиралися із запропонованого переліку 10 імен (відповідно від 0 до 9). Наведемо декілька прикладів персонажів опери: в'язальник віників Петер, лялька Олімпія, принцеса Турандот, сажотрус Сем, Імператриця, що не має тіні, куртизанка Джульєтта, чарівник Мороз.

Першому персонажу відповідала остання цифра, другому – передостання, третьому – третя з кінця і четвертому, відповідно, – четверта:

Малюнок 2. Відповідності цифр номеру телефона персонажам майбутньої опери.

1. Оберіть персонажа №1 (перша з кінця цифра номеру вашого телефону). Впишіть ім'я свого персонажа в поле відповіді.

- 1 – в'язальник віників Петер
- 2 – птахолов Папагено
- 3 – лялька Олімпія
- 4 – принцеса Турандот
- 5 – чарівник Мороз
- 6 – відьма з Пряничної хатинки
- 7 – сажотрус Сем
- 8 – принц Раміро
- 9 – куртизанка Джульєтта
- 0 – Імператриця, що не має тіні

Відповідь:

Якщо цифри повторювалися, то так тому й бути: у вас двійники в опері. У чернетці учасники фіксували для себе, який персонаж чи предмет йому випадає – це їм знадобилося у подальшому створенні опери. Після кожного вибору учасник мав написати «ок» в полі відповіді (бали за це завдання не нараховувались). Наступні три цифри номеру телефона визначали сеттінг (середовище в якому відбувається дія), центральну магічну сцену і магічний предмет.

Приклади сеттінгу: постапокаліптичне майбутнє після ядерної катастрофи, середньовічна Англія часів рицарів-хрестоносців, безлюдний острів у Тихому океані (наші дні), станція полярної експедиції в Антарктиді, гущавина казкового лісу поза часом і простором, Україна (ХНУМ).

Малюнок 3. Третя цифра номеру телефона – сеттинг

5. Оберіть сеттинг, тобто середовище, в якому відбувається дія (п'ята з кінця цифра номеру вашого телефону). Впишіть обраний варіант в поле відповіді.

- 1 – постапокаліптичне майбутнє після ядерної катастрофи
- 2 – казкове королівство солодоців
- 3 – середньовічна Англія часів лицарів-хрестоносців
- 4 – майбутнє, в якому люди переселилися на Марс
- 5 – безлюдний острів у Тихому океані, наші дні
- 6 – високотехнологічне майбутнє із активним застосуванням штучного інтелекту в усіх сферах життя
- 7 – станція полярної експедиції у Антарктиді
- 8 – Науково-фантастичний сеттинг, якому головний герой (героїня) відкриває можливість перенестись в альтернативні Всесвіти.
- 9 – гушавина казкового лісу поза часом і простором
- 0 – Україна, Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського, 27 лютого 2025 року

Відповідь:

Приклади центральної магічної сцени: храм мудрості, в якому на головного героя (героїню) чекає три випробування (мовчання, розлука, вогонь і вода); площа перед палацом, де головному герою (героїні) загадують загадки, а помилка – смерть; бал, на якому герой (героїня) мусять обрати собі пару; лабіринт, з якого герой (героїня) мусять знайти вихід:

Малюнок 4. Друга цифра номеру телефона – центральна магічна сцена.

6. Оберіть центральну магічну сцену (шоста з кінця цифра номеру вашого телефону). Впишіть обраний варіант в поле відповіді.

- 1 – Храм мудрості, в якому на головного героя (героїню) очікують три випробування (мовчання, розлука, вогонь і вода).
- 2 – Площа перед палацом, де головному герою (героїні) загадують загадки. Ціна помилки – смерть.
- 3 – Помешкання, з якого потрібно врятуватися, бо героя (героїню) там можуть з'їсти.
- 4 – Бал, на якому герой (героїня) мусить обрати собі жінку (чоловіка).
- 5 – Сцена біля джерела життя, яке спокушає героя (героїню) найціннішою винагородою за зраду.
- 6 – Суд, де герой (героїня) мусить довести свою невинність.
- 7 – Сцена, де герой (героїня) мусить згадати своє справжнє ім'я, інакше назавжди залишиться безіменною тінню.
- 8 – Лабіринт, з якого герой (героїня) мусить знайти вихід.
- 9 – Бібліотека, де у книзі долі герой (героїня) мусить переписати власну історію.
- 0 – Печера, в якій заховано дорогоцінний скарб, але потрапити в неї можна лише завдяки магічному заклинанню.

Відповідь:

Приклади магічних предметів: чарівна флейта, дзеркало, браслет, окуляри:

Малюнок 5. Перша цифра номеру телефона – магічний предмет.

7. Оберіть магічний предмет, який допоможе головному герою (героїні) впоратися із випробуваннями (сьома з кінця цифра номеру вашого телефону). Впишіть у поле відповіді.

- 1 – чарівна флейта
- 2 – чарівне дзеркало
- 3 – чарівний браслет
- 4 – чарівні окуляри
- 5 – чарівна паличка
- 6 – чарівна маска
- 7 – чарівний компас
- 8 – чарівний годинник
- 9 – чарівний плащ
- 0 – чарівна книга

Відповідь:

Після завершення підготовчої роботи, учасникам пропонувалося за допомогою Chat GPT створити синопсис (короткий опис подій) власної опери (в 2-х чи 3-х діях), використавши всіх персонажів, які їм випали, сеттінг, магічний предмет і центральну фантастичну сцену. Пропонувався об'єм тексту від 250 слів.

Коли синопсис був готовий, наступним кроком було створення арії (пісні) головного персонажа, яка б втілювала ключову ідею опери або внутрішній конфлікт героя. Для генерації поетичного тексту можна було скористатися допомогою як ChatGPT, так і Suno. Для музики – Suno. Учасникам пропонувалося обирати будь-який доступний стиль і надіслати текст, вставивши у відповідне поле, та аудіо у вигляді посилання або файлом (Максимальний обсяг файлу – до 10 Мб).

Нарешті, фінальне завдання полягало в тому, що готову оперу треба презентувати публіці. Для цього за допомогою штучного інтелекту (ChatGPT, Canva та ін.) необхідно було створити афішу до майбутнього спектаклю, а також логлайн (коротке викладення драматичної і логічної суті опери одним реченням), яким би ця подія могла анонсуватись у соцмережах.

В книзі пропонуємо познайомитися з кращими студентськими роботами, отриманими за результатами творчої частини «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн 2025», а також тестові роботи викладачів.

Мистецький проєкт «ОПЕРА-КВЕСТ онлайн» надає можливості відкрити та апробувати нові інструменти у навчальному процесі. В ньому реалізуються принципи персоналізованого, адаптивного навчання, активно використовується гейміфікація навчального процесу, відкриваються та випробовуються методики гібридного навчання.

Конкурсні роботи студентів

Софія Поліщук

ОПЕРА «СКАРБ ПЕЧЕРИ»

ЛОГЛАЙН

В постапокаліптичному світі принцеса Турандот, маленький хлопчик на ім'я Сажотрус Сем і близнюки шукають магичні окуляри і знаходять печеру, в якій заховано справжній скарб: здатність мудро тримати світло в темряві.

❧ ДІЙОВІ ОСОБИ

Принцеса Турандот — остання спадкоємиця зруйнованої імперії; сильна, мудра, спершу холодна, але в процесі мандрівки відкриває справжнє значення лідерства та співчуття. Володарка знань про Печеру.

Сажотрус Сем — маленький хлопчик із великими очима та внутрішньою магією. Має дар бачити закляття й розуміти символи. Символ чистоти, надії та майбутнього.

Петер-старший на хвилину — старший з братів-близнюків, в'язальник магічних віників; злегка філософський, але зраний життям. Мріє повернути відчуття сенсу.

Петер-молодший на хвилину — молодший близнюк; емоційніший, імпульсивніший, але теж має глибину. Разом з братом володіє знанням про магію матеріалів.

Автоматизовані охоронці Печери (можуть бути інтерпретовані як хор або танцювальний ансамбль) — сили, що підтримують захист Печери за допомогою древніх енергетичних бар'єрів.

Голоси старого світу (ансамбль/хор) — звукові тіні, що супроводжують дії героїв, коментуючи, шепочучи або співаючи спогади, попередження, пророцтва.

Дія перша.

Сцена 1. Майбутнє після ядерної катастрофи. Земля зруйнована, люди намагаються вижити в умовах, де більшість міст занепали, а ресурси на межі вичерпання. У цьому світі, де залишки цивілізації існують у вигляді розрізнених груп, Принцеса Турандот — остання спадкоємиця величезного королівства, яке колись панувало на землі, тепер змушена вести боротьбу за своє існування. Вона володіє знаннями про таємничу Печеру, в якій схований незліченний скарб, що може відновити життя на Землі. Але щоб потрапити в Печеру, необхідно знати магічне заклинання, яке можна вимовити лише через особливі магічні окуляри, що дозволяють бачити приховані сили світу.

Сцена 2. Принцеса вирушає на пошуки окулярів разом з маленьким хлопчиком — Сажотрусом Семом, якого героїня випадково помічає серед уламків свого старого палацу. Сем — не звичайна дитина. Хоча й виглядає як звичайний хлопець, він має особливу здатність розуміти стародавні заклинання і магічні символи, що приховані в об'єктах навколо нього. Це

невеликий хлопець з великими очима і незвичайною мудрістю, яку він отримав унаслідок незрозумілих подій, що сталися після катастрофи.

Сцена 3. Вони потрапляють до мертвого міста, де на їхньому шляху зустрічаються двоє братів-близнюків — Петер-старший на хвилину і Петер-молодший на хвилину, що є в'язальниками віників. Хоча близнюки й коли-то були поважними ремісниками, зараз стали алкоголіками, які більше пиячать і блукають в пошуках відчуття радості, ніж працюють. Їхній стан не дає їм сили на серйозні завдання, але вони зберегли своє мистецтво — в'язати віники. Колись давно для братів ця справа була чимось більшим ніж просто ремесло. Це був їхній спосіб віднайти баланс між фізичним світом і магією, адже кожен віник має свою магічну силу. Близнюки, хоча й не прагнуть до скарбу, погоджуються допомогти Турандот і її супутнику, якщо принцеса дасть їм шанс віднайти себе. Петер-старший на хвилину та Петер-молодший на хвилину, хоч і виглядають як не зовсім надійні союзники, все ж мають ключову роль у пошуках. Їхні віники, створені з магічних матеріалів, виявляються необхідними для проходження до Печери.

Герої в оновленому складі відправляються у подорож.

Дія друга.

Сцена 1. Під час подорожі Сажотрус Сем, хоч будучи маленьким хлопцем, починає відчувати дивне покликання. Його очі, незвичайно великі для його віку, блищать, коли він дивиться на певну групу каменів. Вони починають рухатися, розкриваючи потайний вхід у землю. Це схоже на секретний тунель, прихований від чужих очей. Принцеса Турандот, Сажотрус Сем і брати-близнюки спускаються вниз, де знаходять старий лабіринт, викарбуваний на стінах, з символами магії, що містять стародавні закляття. В лабіринті, серед обвітрених та забутих руїн, Сем випадково натрапляє на предмет, що ледь видно серед каміння: старі, закриті віртуальними ланцюгами окуляри, які виглядають як нічим не примітні, але магічно заряджені. Вони блищать, коли Сем торкається їх, і це викликає короткочасний спалах світла, що дозволяє йому зрозуміти: ці окуляри мають величезну силу. Здобувши магічні окуляри, герої продовжують свій шлях до Печери.

Сцена 2. Герої приходять до Печери, але її двері закриті магією, що не дає їм потрапити всередину. З окулярами в руках герої повертаються до руїн. Близнюки по черзі спробують поглянути в окуляри, але лише Сажотрус Сем,

завдяки своїй чистій і безпосередній душі, одразу відчуває потужний зв'язок з магією. Він одягає окуляри і розуміє, що з їхньою допомогою можна не тільки побачити заховані енергетичні потоки, але й розшифрувати закляття, яке закриває Печеру. Завдяки своїм магічним знанням про Печеру Турандот допомагає Сему з заклинанням. Таким чином, герої розгадують таємницю і за допомогою виключно чистої магії можуть увійти до Печери.

Сцена 3. Вони входять всередину і знаходять не золото чи коштовності, а дивовижні символи, що відображають силу світу і природи. Принцеса Турандот розуміє, що справжній скарб — це мудрість і здатність зберегти світло в умовах темряви. Турандот, усвідомивши свою роль, приймає рішення, що справжній скарб — це гармонія між людьми та природою. Вона бере на себе роль нового лідера, готового будувати новий світ, але цього разу на основі співпраці і магії, яка об'єднує світ. Принцеса дає шанс братам-близнюкам знайти свій шлях до зцілення, а Сажотрус Сем, маленький хлопчик, через свою мудрість і віру в силу життя стає символом надії в постапокаліптичному світі, де кожен має свою роль у відновленні світу.

Оркестровий епілог (герої на сцені). Принцеса Турандот, Сажотрус Сем і брати Петери разом дивляться на зникнення старого, спаленого світу, який знову починає відроджуватися, на цей раз завдяки знанням і магії, а не матеріальному багатству.

Фінальна арія Турандот, коли вона розуміє, що справжній скарб — це мудрість і здатність зберегти світло в умовах темряви:
(спокійно, з розумінням)

Світ розбитий, і темрява нас поглинула,
Залишивши тільки спогади та страх.
Але що з нами залишилось у кінці світу?
Що важливіше за всі коштовності?
Що може вічно горіти, не згасаючи?

(пауза, вона ступає вперед, повільно, як би приймаючи нове усвідомлення)
Ані золото, ані багатства, що ми шукали,
Ані каміння, що блищать, як ілюзія на сході.
Мудрість — ось це справжній скарб,
Що зберігає світло у темряві.

(голос набирає сили, натхненний і твердий)
Скарб, який не купити за срібло, не вкрасти,
Він у серцях, що не забули, як любити.
У серцях тих, хто не здається навіть в тіні,
Хто вірить, що світло знову повернеться.

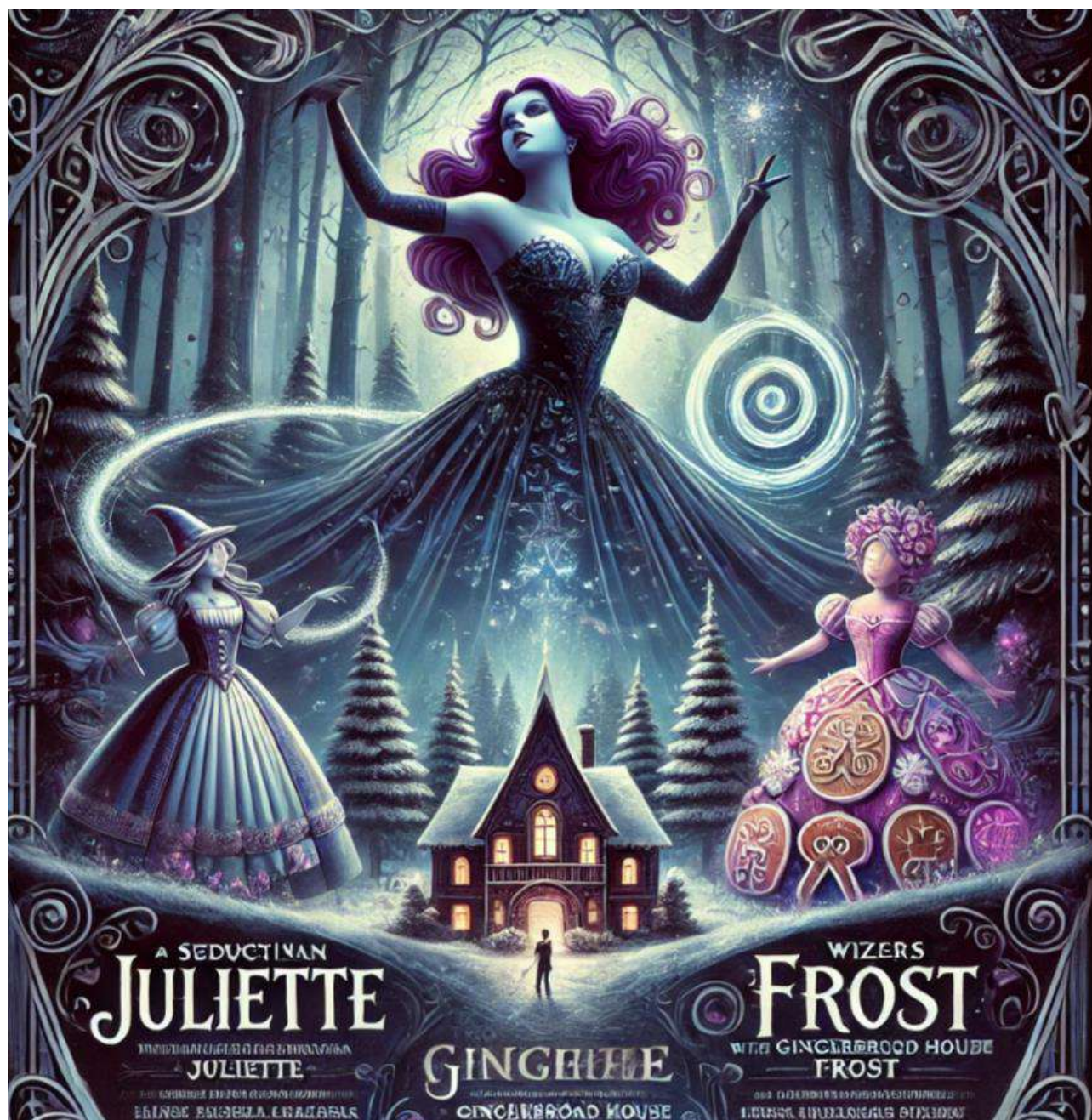
(розмахуючи рукою, як би охоплюючи весь простір печери)
Я зрозуміла: не в скарбі суть,
А в здатності зберегти цей світ у темряві.
Коли всі забули, коли все зруйновано,
Ми не повинні забувати світло в собі.

(з голосом, що відображає нову силу й ясність)
Нехай тінь поглинає світ,
Але я зберігаю світло всередині себе.
Бо справжній скарб — не в тому, що можна тримати в руках,
А в тому, що залишається, коли все зникає.

(з глибоким полегшенням, з упевненістю і ясністю)
Мудрість в нас — це світло, що не зникає,
І поки ми не згаснемо, цей світ буде живий.
Ми відновимо його знову,
Бо в серцях ми несемо цей вогонь.

(спокійно, з внутрішнім миром, голос підноситься до високої ноти)
Мудрість, я знаю тебе тепер,
Ти — скарб, що дає мені силу і надію!
Ми збережемо світло — навіть у темряві,
Бо я є світлом, і я не згасну.

ОПЕРА «ДЖУЛЬЕТТА ТА ЧАРИ»

ЛОГЛАЙН

У загадковому лісі, де час і простір втрачають свій сенс, куртизанка Джульєтта, дві відьми та таємничий чарівник Мороз зустрічаються з магією і прокляттям, яке може зламати тільки сила самопожертви, любов і відвага.

❧ ДІЙОВІ ОСОБИ

Джульєтта — куртизанка, яка тікає від свого минулого. Головна героїня, внутрішньо роздвоєна, але хоробра і здатна на самопожертву. Вона шукає новий сенс життя у чарівному лісі.

Чарівник Мороз — добрий і могутній маг, охоронець балансу в лісі. Його сили пов'язані з холодом і снігом, але в душі він теплий і шляхетний. Символ вірності, захисту і внутрішньої сили.

Вальта — одна з двох відьом. Підступна, грає на бажанні Джульєтти знайти спокій і любов. Більш маніпулятивна, холодна.

Вульта — друга відьма. Більш емоційна і імпульсивна, злість в ній проявляється відкрито. Разом із сестрою створює пряникову пастку і зачаровує ліс.

Книга Рішень (може бути як окремий персонаж — голос або хоровий ансамбль, або театральнo оживлений предмет) — чарівний артефакт, який надає вибір, спокушаючи легким шляхом.

Голос лісу / Хор магії (ансамбль) — фонові голоси, які коментують, попереджають, створюють атмосферу лісу, можуть бути голосами минулого Джульєтти чи шепотами її свідомості.

Дія перша

У казковому лісі, поза часом і простором, живе куртизанка Джульєтта. Вона прагне втекти від свого минулого, і, шукаючи шлях до нового життя, заблукала. Ліс, наповнений магією, привітно зустрічає її, але водночас приховує свої небезпеки. На її шляху з'являються дві злі відьми (Вальта і Вульта) з пряникової хатинки. Вони запрошують її до своєї оселі, обіцяючи прихисток, таємні знання та багато солодошів, але насправді хочуть зачарувати її, щоб зробити частиною свого лісу.

Раптово з'являється чарівник Мороз — могутній, але добрий маг, який охороняє баланс лісу. Він попереджає Джульєтту, що відьми небезпечні, та радить їй не приймати їхні дари. Але вона вагається, зачарована їхніми обіцянками.

Дія друга

Відьми, розгнівані втручанням Мороза, вирішують позбутися його. Вони використовують темну магію, щоб ув'язнити чарівника у крижаній сфері. Без його допомоги ліс стає темним і небезпечним. Джульєтта усвідомлює, що відьми не бажають їй добра та лякається, але втекти вже запізно — вона опиняється у зачарованому лабіринті.

Дія третя (Кульмінація)

Мороз, зруйнований чарами, але ще не зневірений, знаходить спосіб говорити з Джульєттою. Джульєтта чує голос Мороза, що долинає крізь магічні стіни. Він направляє її до чарівної книги, яка допоможе знайти вихід. Але книга дає їй вибір: або вона рятується сама, залишивши Мороза у пастці, або знаходить заклання, щоб визволити його, ризикуючи ніколи не втекти.

Джульєтта робить відважний вибір — вона читає заклинання, звільняючи чарівника. На словах: «Я не покину того, хто врятував мене» лід розбивається, чарівник повертає свою силу й разом із Джульєттою знищує темну магію відьом. Ліс очищується, а Мороз дарує Джульєтті можливість обрати власний шлях — залишитися в оновленому світі чи повернутися до свого минулого життя. Вона стоїть на роздоріжжі, вагаючись... Завіса.

Пісня Джульєтти в лабіринті

Я не покину того хто врятував мене
 Ти повертаєшся Морозе і я з тобою
 Ми разом переможемо темряву лісу
 Разом по обидві боки світу до кінця

Світанок за горизонтом ми зустрічаєм
 Ти зігріваєш серце в холодну ніч
 Світло темряву ми подолаємо
 Рукою в руці крок за кроком йду з тобою

Морозе ми будем разом назавжди
 Темрява в лісі нам не страшна тепер
 Світло твоє мені дарує крила
 Разом з тобою лечу до нових вершин

Ти мій світ у холодну зиму
Тепло твоє розтопило лід
Разом ми малюємо нову картину
Морозе ти мій вірний шляховий маяк
Ти ведеш мене крізь снігові пустелі
Вітер літає але ти тут зі мною
Крізь бурі і хуртовини разом летимо
Як вогонь і лід зливаємось в одно

Морозе ми будем разом назавжди
Темрява в лісі нам не страшна тепер
Світло твоє мені дарує крила
Разом з тобою лечу до нових вершин

*Баде Анастасія***ОПЕРА SCI-FI «КОД МОРОЗА»**

ЛОГЛАЙН

Між порядком і хаосом народжується свобода

❧ ДІЙОВІ ОСОБИ

Петер — тенор або баритон,

молодий інженер і вчений із мегаполісу Астра-9. Герой, який випадково активує Код Мороза і стає центральною фігурою у боротьбі за рівновагу між світами. Його шлях — це шлях вибору, самопізнання та жертви.

Мороз — бас або бас-баритон,

штучний інтелект, що керує Лабіринтом Мороза. Спочатку здається антагоністом, але згодом розкривається як система, що намагається створити досконалого Петера і підтримати баланс. Харизматичний, загадковий і могутній.

Олімпії — сопрано + мецо-сопрано (можливий дует або одна співачка в ролі двох андроїдів),

андроїди-близнючки, цифрові провідники реальностей. Слуги Мороза, одна з яких поступово починає сумніватися в його абсолютній владі. Їхні голоси — синхронні, як алгоритм, що поступово отримує емоції.

ДРУГОРЯДНІ ДІЙОВІ ОСОБИ

Директор Архіву — баритон або тенор,

керівник цифрового архіву в Астрі-9. Представник «старої» науки, який не вірить у міфи про Код Мороза. З'являється коротко у першій дії.

Аватари Реальностей — ансамбль або хор,

цифрові або фізичні втілення різних версій Петера та інших можливих світів. Їхні партії формують поліфонію реальностей. Можуть виконуватись як хорові елементи з сольними фрагментами.

Стара Версія Петера — тенор або актор без вокальної партії,

одна з версій головного героя, яка вже пройшла шлях Лабіринту, але не змогла його завершити. Важливий персонаж-дзеркало.

Світ далекого майбутнього, де людство навчилось подорожувати між альтернативними Всесвітами. У центрі сюжету — мегаполіс Астра-9, побудований на руїнах старих світів. Величезні цифрові архіви зберігають дані про безліч реальностей, але мало хто знає, що вони ховають небезпечний секрет. Науковці давно чули легенду про Лабіринт Мороза — квантову

аномалію, де простір і час згортаються у хаос, а кожен, хто туди потрапляє, ризикує розчинитися серед нескінченних версій самого себе.

Головний герой, Петер, молодий вчений-інженер, випадково знаходить зашифровану програму – Код Мороза, який може відкривати портали між альтернативними Всесвітами. Але він не підозрює, що саме ця програма приведе його до випробування, в якому він має знайти істину... або назавжди загубитися.

Дія перша.

Сцена 1. Архів альтернативних світів

У мегаполісі Астра-9 Петер працює у величезному цифровому архіві, який містить записи про тисячі паралельних реальностей. Він випадково знаходить Чарівну Книгу, що насправді є біоцифровим артефактом, записаним у форматі старого коду.

Раптово в архів вриваються Олімпії – андроїди-близнючки, які з'являються у вигляді голограм і починають співати загадковий алгоритм, активуючи портал. Петер не встигає відключити процес – його затягує у квантовий вихор.

Дует Олімпій «Ми – тіні реальностей» – «голографічний» дует, де Олімпії співають про свою природу, як цифрові відображення реальності.

Сцена 2. Лабіринт тисячі реальностей

Петер приходить до тьми у Лабіринті Мороза – дивному світі, де фізика працює за іншими законами. Тут вулиці змінюють напрямок, будівлі зависають у повітрі, а люди розмовляють словами, які складаються у математичні рівняння.

З'являється Чарівник Мороз – таємничий П-сутність, яка керує цим місцем. Він пояснює Петеру, що Лабіринт – це код, що змінює реальність. Петер має пройти його до кінця, щоб дізнатися правду про свою роль у цьому світі.

Арія Мороза "Імперія льоду" – хвалебна арія, де Мороз розповідає про свою силу і роль в збереженні єдності реальностей.

Фінал першої дії: Петер розуміє, що єдиний спосіб вийти – використовувати Чарівну Книгу. Але Олімпії попереджають: той, хто знайде вихід, вже не буде собою.

Квартет "Всі реальності" – ансамблевий номер, у якому співають усі герої, відображає широкий спектр можливих світів, через які пересувається Петер.

Дія друга.

Сцена 1. Світ, де Петер не існує

Петер прокидається у новій версії Астра-9, де його ніколи не було. У цьому Всесвіті Мороз уже став верховним володарем, а Олімпії – його слуги, що стежать за порядком. Петер намагається зв'язатися зі старими знайомими, але ніхто його не впізнає. Коли Петер приходить у цифровий архів, він бачить, що всі дані про альтернативні світи стерті. *Тепер існує лише одна реальність – та, що створена Морозом.* Раптово до нього приходять Олімпії і повідомляють, що його присутність – це помилка, і її треба виправити. Він має повернутися в Лабіринт, інакше світ почне руйнуватися.

Тріо "Тінь і світло" Петера і Олімпій – один з найбільш емоційних моментів, де Петер сперечається з Олімпіями про те, чи варто вибирати порядок, чи хаос. Одна із ляльок намагається переконати Петера прийняти реальність Мороза, а інший – сумнівається і підтримує його в прагненні змінити все.

Сцена 2. Перехід за горизонт

Петер розуміє, що він – останній носій оригінального Коду Мороза. Йому потрібно дістатися до Центру Астра-9, де зберігається головний сервер Мороза. Під час свого шляху він бачить, як починає змінюватися світ – будівлі розчиняються, люди стають тінями, простір згинається. Лабіринт повертається, поглинаючи цю реальність. Нарешті Петер знаходить *ядро Мороза* – величезну кристалічну структуру, яка мерехтить тисячами алгоритмів. Тут на нього чекає Чарівник Мороз, який розкриває останню правду:

- Альтернативні світи – це не варіанти майбутнього, а лише можливі версії Петера.
- Мороз – не ворог, а система, яка намагається створити ідеального Петера.
- Якщо він хоче завершити Лабіринт, він повинен обрати – стерти всі реальності, залишивши одну або зберегти хаос альтернативних світів.

Петер, зібравши всю свою сміливість, вирішує зберегти хаос і багатоманітність реальностей. Він використовує **Чарівну Книгу**, щоб переписати Код Мороза так, аби всі Всесвіти могли існувати одночасно, кожен зі своєю логікою і законами, без порушення рівноваги. Це вимагає від нього величезної внутрішньої сили, але він готовий до цього.

Ключова арія Петера "Серце нескінченності"

Мороз намагається зупинити його, але Петер, набравшись енергії з всіх реальностей, активує програму. Лабіринт починає поступово розчинятися, але замість того, щоб знищити всі можливі світи, він переписує їх, об'єднуючи всі реальності в нову, унікальну структуру, в якій кожен зможе вибрати свій шлях.

Фінал: Лабіринт повністю зникає, але замість хаосу перед Петером з'являється нова реальність, де нескінченні можливості втілюються в одну гармонійну систему. Астра-9 відновлена, але тепер у ній є місце для всіх можливих варіантів і реальностей. Олімпії, що колись були частиною Мороза, отримують нове призначення – вони стають провідниками для тих, хто хоче пізнати всі можливі світи. Мороз стає союзником Петера, підтримуючи баланс між реальностями.

Хор «Код змін» – хоровий номер, де персонажі, а також цифрові образи та елементи архіву, співають про те, як кожен вибір змінює майбутнє і будує нові реальності.

Петер повертається до свого світу як герой. Він не просто розгадує код, а стає архітектором нової реальності, де кожен може створювати свою версію світу, не порушуючи загальну гармонію.

Під час останнього акорду Петер стоїть на краю нового горизонту, дивлячись на безмежні можливості, що відкриваються перед ним. З усіх боків лунають хорові голоси, що співають про вічну можливість вибору і змін.

Ключова арія Петера "Серце нескінченності":

На межі між світлом і пільмою
Стою як вартовий
Відкриваються зірки і таємниці
Тримаюся на краю

Вибір зробити мушу зараз
Чи обрати світло
Чи зануритись у безодню
Вибір важкий на шляху

[Приспів]
Порядок чи хаос
Що ж мені обрати
Серце рветься як ланцюг

Не дам зруйнувати все, що бачу
Я вибір зроблю

Викривлені реальності дихають глибоко
Змінюють мою долю
Сліпучий шлях до зіркових горизонтів
Навчає мене бути собою

Моє серце темряви не боїться
Світлом в собі запалаю
Я йтиму вірно без страху
Світло і тьму подолаю

[Приспів]
Порядок чи хаос
Що ж мені обрати
Серце рветься як ланцюг
Не дам зруйнувати все що бачу
Я зроблю!

ОПЕРА «МАСКА ЗАБУТИХ СВІТІВ»

ЛОГЛАЙН

Код минулого стертий. Вона – остання копія

☞ ДІЙОВІ ОСОБИ

Олімпія — ліричне сопрано,

механічна істота, схожа на людину, створена як хранителька пам'яті людства. Втративши спогади, вона вирушає у подорож, щоб віднайти своє справжнє «я». Її шлях — це пошук ідентичності, сенсу існування й сили пам'яті.

Відьма з пряничної хатинки — контральто або драматичне мецо-сопрано, загадкова постапокаліптична істота, яка володіє маскою, здатною розкрити минуле. Виявляється творцем Олімпії, її "матір'ю" і водночас антагоністкою, яка хоче приховати правду. Її мотиви — амбівалентні: захист, вина, контроль.

Чарівник Мороз — бас або баритон,

міфічний хранитель заморожених спогадів. Його крижане сховище — це архів забутої людської пам'яті. Він спокушає Олімпію обміняти минуле на спокій і нову особистість. Холодний, але не злий; символ пам'яті, яку легко втратити.

ДРУГОРЯДНІ ДІЙОВІ ОСОБИ

Голоси Пам'яті — ансамбль або хор,

безтілесні голоси, що лунають у печері, крижаному сховищі та в снах Олімпії. Вони коментують події, шепочуть уривки спогадів, творять багатошарову фактуру сцени. Можуть мати індивідуалізовані соло-партії.

Тіні Минулих Людей — балетна або мімічна трупа,

безмовні образи людей, що жили до катастрофи. З'являються у сферичних видіннях, в танцях пам'яті, відображаючи втрачений світ.

Голос Маски — за сценою або електронно модифікований голос,

оживлена свідомість чарівної маски. Може звучати в критичні моменти, коментуючи істину, яку відкриває носію.

Дія перша. Пісок забуття

Постапокаліптичний світ, спустошений ядерною катастрофою. Випалена пустеля вкриває залишки колись могутніх міст. Серед руїн блукає Лялька

Олімпія — механічна істота, що втратила пам'ять про своє минуле. Вона шукає відповідь на єдине питання: хто вона така?

Люди кажуть, що у відьминій пряничній хатинці, яка тепер перетворилася на обгорілий бункер, живе таємнича Відьма. Вона володіє магичною маскою, яка відкриває правду про минуле кожного, хто її одягне. Олімпія вирушає до неї. Відьма погоджується віддати маску, але за умови, що Олімпія знайде легендарний скарб, захований у Печері забутих світів. Проте двері до печери відкриваються лише тому, хто промовить магичне заклинання.

Дія друга. Крижаний шлях

Дорогою Олімпія зустрічає Чарівника Мороза — істоту, що може контролювати холод і зберігати спогади у крижаних кристалах. Він розповідає, що заклинання для відкриття печери можна знайти лише в його крижаному сховищі, де зберігаються залишки втрачених знань. Олімпія проникає туди, але її пам'ять починає замерзати. Чарівник пропонує їй угоду: якщо вона забуде своє минуле, він подарує їй нове життя. Вона відмовляється, витримує випробування й отримує уривок заклинання.

На її шляху знову з'являється Відьма з пряничної хатинки. Вона намагається обдурити Олімпію, підсунувши їй фальшиві слова для відкриття печери, але Олімпія здогадується про обман і вирушає далі.

Дія третя. Печера правди

Олімпія нарешті знаходить Печеру забутих світів. Вимовивши заклинання, вона входить усередину й бачить скарб — це не золото і коштовності, а спогади про світ до катастрофи, заховані в блискучих сферах. Олімпія дізнається правду: вона була створена як механічний свідок людства, щоб зберігати пам'ять про минуле.

Відьма намагається зупинити її, але Олімпія одягає чарівну маску — і бачить справжній вигляд Відьми: вона виявляється тією самою людиною, що колись створила її. Відьма зникає у вихорі часу.

Олімпія виходить з печери й розуміє: хоч минуле знищене, вона може передати його тим, хто вижив. Вона вирушає у невідомість, несучи пам'ять про забуті світи. Завіса.

"Хто я?"**Арія Ляльки Олімпії**

Десь у вітрах загубився мій голос,
Десь у пісках потонула хода...
Я — лише тінь, я — іскра у попелі,
Чи жива я? Чи просто луна?

Пам'ять горить у уламках світу,
Та чи живе вона в мені?
Хто я? Сон? Чи уламок часу,
Що загубився у пільмі?

Я не лялька, не механізм,
Я жива! Я не забута!
Я минуле і майбутнє,
Я іскра вічності сліпа!

Балабанова Анастасія

ОПЕРА «ТІНЬ І ПОЛУМ'Я»

ЛОГЛАЙН

Сажотрус Сем і веселий Папагено долають небезпечні випробування на безлюдному острові, щоб повернути тінь Імператриці, зустрітися з чарівником Морозом та розкрити справжню магію часу.

Зачаровуйтеся неймовірною пригодою в опері «Тінь і Полум'я» – відправтеся разом із героями в магічну подорож!

❧ ДІЙОВІ ОСОБИ:

Сем — сажотрус, головний герой, мужній і добрий, проходить магічні випробування.

Папагено — веселий птахолов, жартівник, супутник Сема, майстер на дотеп.

Імператриця — таємнича володарка острова, втратила свою тінь через угоду з чарівником.

Чарівник Мороз — антагоніст, володар холоду, утримує тінь Імператриці у вічному полоні.

Видіння рідних Сема — постаті з минулого, які з'являються під час випробування мовчання.

Оракул Храму мудрості (може бути хоровою чи сценічною роллю) — символічна присутність, яка керує випробуваннями.

Хор тіней / стихій (вогню й води) — сценічне втілення магічних перешкод, з якими змагається Сем.

Дія перша

На безлюдному острові після корабельної аварії опиняється сажотрус Сем. Він зустрічає Папагено, веселого птахолова, який ловить екзотичних птахів і жартує про свій невдалий морський вояж. У центрі острова вони знаходять руїни Храму мудрості, де їх зустрічає Імператриця, що не має тіні. Вона розповідає, що втратила свою тінь через угоду з чарівником Морозом, який тримає її у вічному полоні.

Імператриця відкриває героям таємницю: десь на острові прихований чарівний годинник, що може зупиняти час. Якщо його запустити у правильний момент, можна змінити минуле та повернути її тінь. Але щоб знайти його, треба пройти випробування у Храмі мудрості. Сем і Папагено погоджуються допомогти.

Дія друга

Герої входять до Храму мудрості, де їх чекають три випробування:

Мовчання – Сем повинен мовчати, навіть коли бачить видіння рідних, що благають його заговорити. Він витримує випробування і отримує підказку про місце годинника.

Розлука – Папагено тимчасово зникає, і Сем змушений йти далі один.

Вогонь і вода – чарівник Мороз намагається заморозити Сема, але той, використовуючи силу віри у добро, проходить крізь крижаний шторм і потрапляє в підземелля, де зберігається чарівний годинник.

Сем дізнається, що годинник можна запустити лише один раз – або щоб повернути тінь Імператриці, або щоб врятувати себе і повернутися додому.

Дія третя

Сем і Папагено повертаються до Імператриці, а Мороз намагається зупинити їх. Починається фінальне протистояння. Сем вирішує використати чарівний годинник, щоб повернути тінь Імператриці. Годинник зупиняє час, і в цей момент її тінь повертається до неї, зруйнувавши чари Мороза.

Але тепер Сем розуміє, що він не зможе повернутися додому... Однак Імператриця, у вдячність за порятунок, благословляє його, і чарівний годинник дарує йому останній шанс – він переноситься у той момент, коли корабель ще не зазнав аварії. Сем прокидається на палубі, а Папагено поруч сміється, ніби нічого не сталося.

Фінал: острів зникає у хвилях, Імператриця радіє своїй свободі, а Сем і Папагено відчують, що це було не просто сном, а справжньою магичною пригодою.

Арія Сема – «Вибір серця»

Тіні блукають у пам'яті моїй,
Шепочуть голоси, мов крила нічні...
Я лиш мандрівник у світі чудес,
Та що оберу – порятунок чи смерть?

Годинник чарівний – він час зупиняє,
Лиш раз обернеться – і доля розтане...
Чи зможу я втратити шлях до життя,
Коли переді мною її тінь безсила?

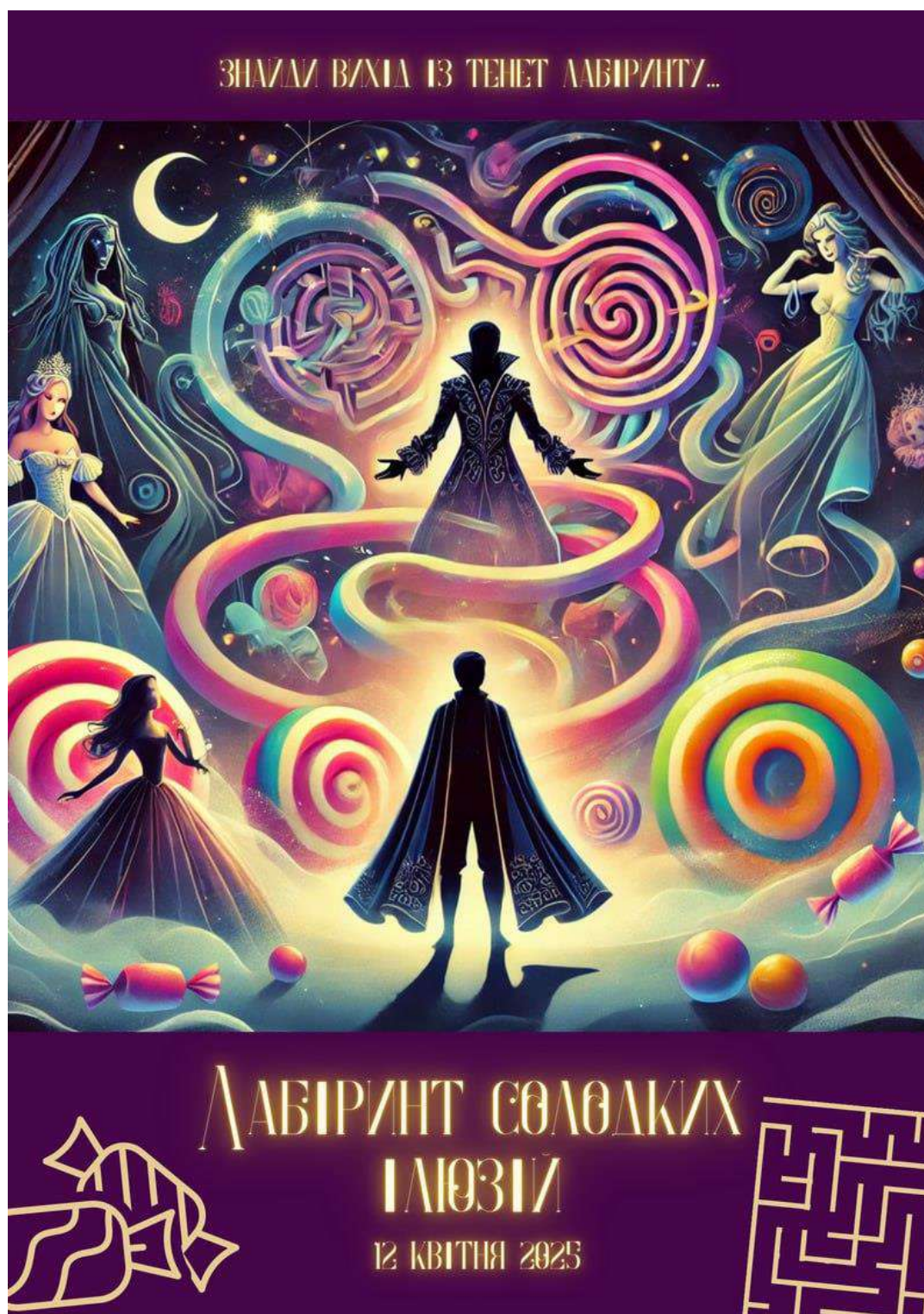
Я міг би додому, я міг би втекти,
Та серце мені не дозволить піти!

Хай світ замерзає, хай гасне вогонь
Я вибираю для світла вікно!

Хай знов оживає забута тінь,
Хай світлом наповниться день!
Не страх, не вигода править тепер —
Я вибрав свободу, я вибрав вогонь!

Баздирєва Анастасія

ОПЕРА «ЛАБІРИНТ СОЛОДКИХ ІЛЮЗІЙ»

ЛОГЛАЙН

Знайди вихід із тенет Лабіринту

💎 ДІЙОВІ ОСОБИ

Принц Раміро — молодий правитель Королівства солодоців, шукач справжнього кохання. (*тенор/ліричний баритон*)

Відьма з Пряничної хатинки — чарівниця, яка створила лабіринт ілюзій, володіє таємничими силами. (*драматичне мецо-сопрано/контральто*)

Лялька Олімпія — чарівна механічна танцівниця з кришталевими очима, створена ілюзією. (*колоратурне сопрано*)

Куртизанка Джульєтта — спокуслива і небезпечна постать у лабіринті, демон-ілюзія. (*ліричне сопрано/мецо-сопрано*)

Хор живих солодоців та ілюзій — сценічні втілення чарів лабіринту, змінюють образи, створюють атмосферу омани. (*ансамблеві партії*)

Дзеркала Лабіринту (*безмовні ролі або хореографічні міні*) — відображення страхів, бажань і справжньої сутності персонажів.

Дія перша: Загадкове королівство

У казковому королівстві солодоців править молодий Принц Раміро, який мріє знайти справжнє кохання. Під час бенкету до палацу приходять Відьма з Пряничної хатинки під виглядом мудрої провидиці. Вона дарує Раміро чарівний плащ, який обіцяє здійснити його найпотемніші бажання, але попереджає про небезпеку лабіринту ілюзій. Принц, сповнений цікавості, надягає плащ і опиняється у химерному Лабіринті.

Дія друга: Лабіринт ілюзій

Лабіринт виявляється чарівним місцем, де солодоці оживають, а стіни змінюють форму. Принц зустрічає Ляльку Олімпію – прекрасну танцівницю з кришталевими очима, яка вміє рухатися лише під музику. Він зачарований її досконалою красою, але швидко розуміє, що вона – лише механічна ілюзія. Олімпія зникає, залишивши за собою аромат ванілі. Дорогою Принц стикається з Куртизанкою Джульєттою, яка обіцяє вивести його з лабіринту в обмін на поцілунок. Вона зачаровує Раміро піснею, від якої паморочиться в голові. Піддавшись її чарам, він майже віддає своє серце, але раптово бачить у дзеркалі її справжній образ – хижий демон, що живиться почуттями. Принц

рятується, накинувши чарівний плащ, який переносить його в іншу частину лабіринту.

Дія третя: Протистояння з Відьмою

У центрі лабіринту Раміро знаходить Відьму з Пряничної хатинки, яка зізнається, що створила лабіринт, щоб залишити його тут назавжди. Вона прагнула захистити свій світ ілюзій від реальності. Принц кидає виклик Відьмі, використовуючи чарівний плащ для відбиття її заклять. Відьма розуміє, що щирість і мужність Раміро сильніші за її чари, і розчиняється у хмарі солодкого диму. Лабіринт руйнується, і Принц Раміро повертається до свого королівства. Він розуміє, що справжнє кохання не в ілюзіях, а в реальному світі. Згадуючи уроки лабіринту, Раміро знімає чарівний плащ і віддає його вогню, звільняючись від усіх ілюзій. Королівство солодоців святкує його повернення, а Принц готується зустріти свою справжню долю.

Арія Принца Раміро: «Ілюзії серця»

О, серце, чом ти прагнеш тіней,
Що в світлі тануть, мов димок?
Чому шукаєш снів пустих,
Що згаснуть разом із світанком?

Ілюзії солодкі, мов мед,
Та гіркий їхній післясмак.
Вони шепочуть: «Я – кохання»,
Але лишають лише біль і мрак.

О, Лабіринте чар і мрій,
Де казка стала пасткою мені,
Де кожен крок – обман хиткий,
Де почуття розбиті в мотлох на стіні.

(Оркестрова пауза, звучить загадковий мотив Лабіринту)

Хто ти, примаро в пишних шатах?
Чому смієшся у дзеркалах?
Чи є в тобі хоч крапля правди,

Чи тільки блиск в порожніх снах?

Зніму я плащ, розвію чари,
Хай згаснуть примарні вогні.
Я хочу знати справжнє щастя,
Навіть якщо це біль в мені.

(Кульмінація: піднесення голосу на останніх рядках, оркестр підсилює драматизм)

Так, серце, ми знайдемо шлях,
Хоч він тернистий і важкий.
Ілюзії хай зникнуть в прах,
А ми житимемо... живі!

(Завершальний акорд. Принц стоїть у центрі сцени, освітлений самотнім променем світла).

Додатки. Тест-драйв

Поліна Кордовська

**МАРСІАНСЬКА ОПЕРА-ФАНТАЗІЯ
«ЧЕРВОНИЙ КУПОЛ»**

ЛОГЛАЙН

Стародавнє ремесло стає ключем до спасіння планети

💎 ДІЙОВІ ОСОБИ

Петер – в'язальник віників (тенор)

Олімпія I – лялька-андроїд (меццо-сопрано)

Олімпія II – лялька-андроїд (колоратурне сопрано)

Мороз – чарівник-вчений, загадковий прибулець (бас)

Духи минулого – ілюзорні голоси (три контратенори)

Мешканці Червоного Купола – мішаний хор

Дія перша

На колонізованому Марсі, у поселенні Червоний Купол, живе в'язальник віників Петер. Його ремесло здається архаїчним у світі високих технологій, але лише його віники здатні очищати життєво важливі сонячні панелі від пилових бур. Петер мріє про щось більше, ніж рутинну роботу, і знаходить розраду у спілкуванні з двома ляльками-андроїдами Олімпіями, які були створені для розваг, але залишилися без господаря. Він ставиться до них як до рівних, навчає їх говорити і навіть співає разом із ними.

Одного дня у поселення прибуває чарівник Мороз — таємничий вчений, що має владу над температурою й льодом. Він попереджає: Марсу загрожує катастрофа, і лише той, хто пройде випробування у Храмі Мудрості, зможе врятувати поселення. Петер погоджується вирушити в дорогу, і Мороз дарує йому чарівні окуляри, які дозволяють бачити приховане.

Дія друга

Петер вирушає в Храм Мудрості, що розташований у кратері Аргір. Ляльки Олімпії таємно слідують за ним, бажаючи допомогти. У храмі на нього чекають три випробування:

Мовчання — Петер має пройти залу, де духи минулого нашіптують його страхи. Якщо він заговорить, залишиться тут навіки. Завдяки чарівним окулярам він бачить, що голоси — лише ілюзія, і мовчки долає випробування.

Розлука — перед ним з'являються дві Олімпії, і він мусить визначити, яка з них справжня. Коли обирає одну, інша зникає у темряві.

Вогонь і вода — Петеру потрібно пройти через поле марсіанського вогню й льоду. Окуляри допомагають знайти безпечний шлях між стихіями.

Після успішного проходження випробувань Храм дарує Петеру таємне знання: лише гармонія між природою та технологією врятує Марс.

Дія третя

Петер повертається у Червоний Купол і дізнається, що Мороз заморозив життєво важливі системи поселення, готуючи Марс до нової ери. Однак Петер, використовуючи нові знання, створює віник із особливих матеріалів, що відновлює баланс між холодом і теплом. Він розкриває справжню силу свого ремесла і рятує колонію.

Коли буря вщухає, він виявляє, що обидві Олімпії повернулися. Одна з них жива — стала справжньою людиною, завдяки магії храму. Петер розуміє, що Марс — це його дім, і що справжня мудрість — у рівновазі між старим і новим, між серцем і розумом.

Опера завершується великим хором мешканців Червоного Купола, які співають про нову еру людства серед зірок.

Арія Петера «Коли пил зникає» із другої дії:

На моїх долонях — лиш віник.
 Не сплав, не імплант, не лазер,
 А зв'язка з тростини й терпіння.
 Пил огортає все.
 Він глухий.
 Він старіший за нас.

Я ішов між панелей і бур.
 Я дивився у світ крізь окуляри,
 Що показують істину —
 Програму реальності
 І шовк її вивороту.

Я сплітав із обвітрених прутів
 Долоню,
 Яка гладить техніку,
 Як дівчину.

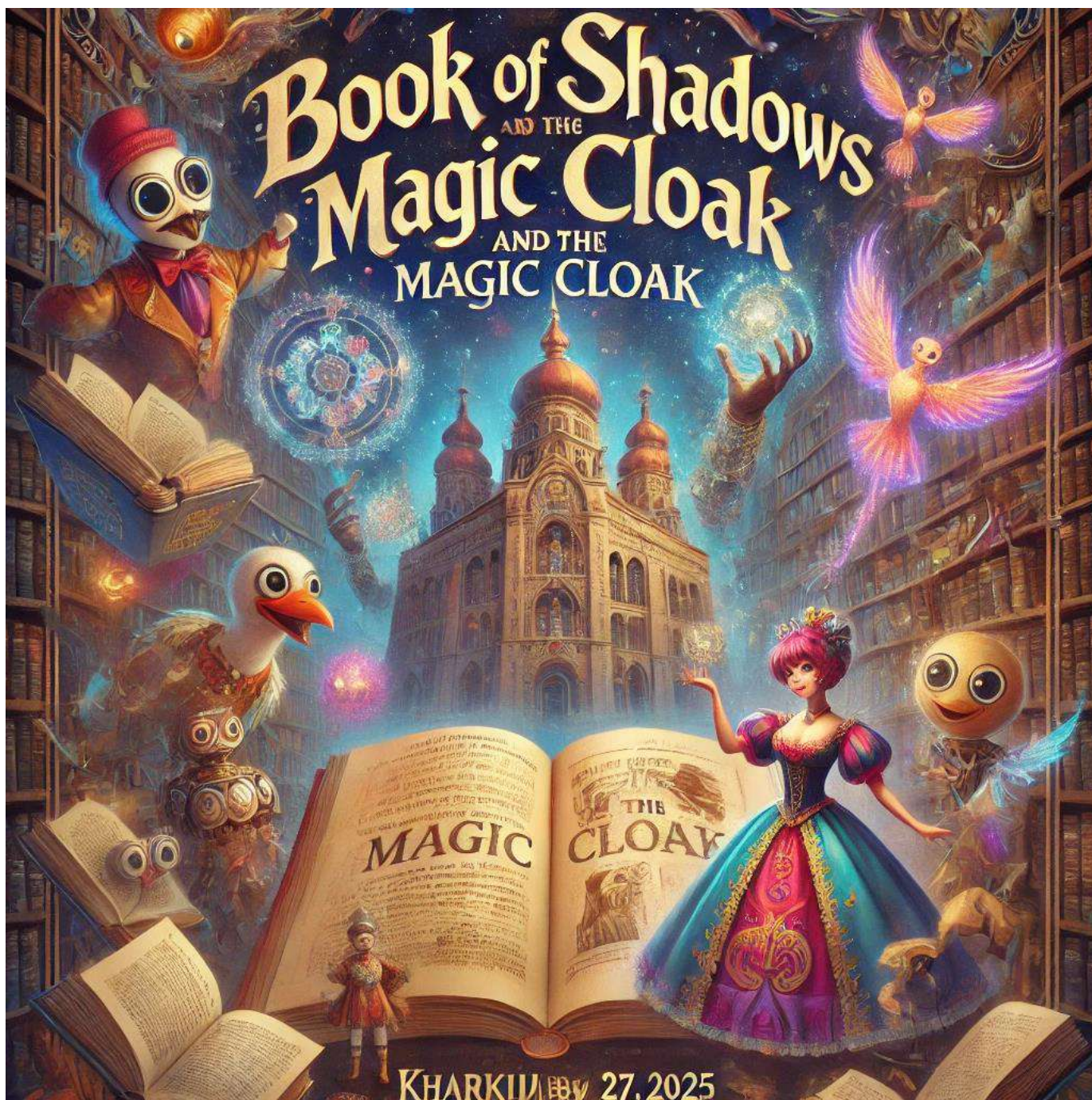
Скажи мені, Куполе,

Чим відміряєш порятунок?
Кодом чи каменем?
Я викручував зір
І шепотів на латині старій:
«*Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo*».

Але тут — Марс.
І Ахерон — у повітрі.
І кожен промінь
Має пил на обличчі.
Я здіймаю віник — не зброю,
А продовження волі.

О, техно-століття,
Ти не зітреш мій гатунок.
Бо істинне — в руці,
Що працює.
Не в датчику,
Не в схемі,
А в сплетінні.

**КОМІЧНА ОПЕРА-КАЗКА
«КНИГА ТІНЕЙ, АБО ХИТРИЙ ПЛАЩ ПАПАГЕНО»**

ЛОГЛАЙН

У таємничій бібліотеці, де записані всі долі, гордовита принцеса, механічна лялька і безтурботний птахолов об'єднуються, щоб знайти чарівний плащ і переписати свої історії, не здогадуючись, що справжні зміни починаються з вибору бути собою.

Що на вас чекає?

- Таємнича бібліотека, де записані всі історії світу
- Чарівний плащ, що змінює долю
- Загадки, пастки та несподівані відкриття
- Музика, магія та справжні дива на сцені!
- Не пропустіть шанс стати свідком фантастичної оперної подорожі!

ДІЙОВІ ОСОБИ

Турандот – гордовита принцеса, яка хоче правити власною долею.

Жінка без тіні – таємнича чарівниця, яка керує історіями героїв.

Лялька Олімпія – механічна дівчина, що мріє стати справжньою.

Птахолов Папагено – веселий авантюрист, що випадково потрапив у чарівну халепу.

Дія перша

Бібліотека Харківського університету мистецтв. Високі стелажі, магічне світло пробивається крізь старовинні вітражі. Біля великої книги стоїть Жінка без тіні.

Принцеса Турандот дізнається, що її доля записана в чарівній книзі, і вона приречена залишитися холодною та жорстокою. Вона хоче змінити власну історію, але Жінка без тіні каже, що це можливо лише в тому разі, якщо Турандот сама переписе свою долю у Великій Книзі Бібліотеки. Але є проблема: переписати історію може лише той, хто володіє Чарівним Плащем – артефактом, що дарує свободу від чужих сценаріїв. Його десь заховали у сховищах бібліотеки. На сцені з'являється Папагено – він зовсім не прагне переписувати свою долю, бо і так задоволений життям. Він випадково знаходить Чарівний Плащ, але не розуміє його цінності й хоче продати за гарну вечерю. До них приєднується лялька Олімпія, яка мріє стати справжньою дівчиною. Вона вірить, що якщо Турандот змінить свою історію, то й вона зможе отримати душу.

Дія друга

Пошуки Чарівного Плаща тривають, а Жінка без тіні розставляє пастки у вигляді загадок. Папагено, щоб уникнути відповідальності, намагається сховати плащ, але його знаходить Олімпія. Вона не може самостійно використати його, але допомагає Турандот загорнутися у плащ і переписати історію. Жінка без тіні намагається завадити їм, але магія плаща змінює її саму – вона знаходить свою тінь і перестає бути безтілесною. Олімпія оживає. Папагено радіє, що все добре скінчилося, і пропонує всім разом піти повечеряти.

Фінал

Турандот більше не холодна і жорстока – вона вибирає власний шлях.

Папагено співає жартівливу фінальну арію. Жінка без тіні, що отримала свою тінь, закриває книгу, і вся бібліотека перетворюється на живий світ, де всі мають право писати свою долю.

Арія Папагено: "Ой, не треба нам книжок!"

(жартівлива фінальна арія, у стилі легкого танцю, можливо, з елементами куплетної пісні)

Папагено (весело, пританцьовуючи, махає чарівним плащем):

Ой, не треба нам книжок,
Головне – це сміх та крок!
Якщо плащ у нас в кишені –
Все чудово, без проблеми!

(показує на Турандот, що щасливо сміється)

Ось принцеса – не як лід,
Світ їй тепер до вподоби.
А була – як моноліт,
Тільки ну-у-у дуже в злості!

(до Олімпії, яка вперше дихає як жива)

А лялька – гляньте! – ожила,
 Очі блищать, і щічки рум'яні!
 Тільки-но книжка була,
 А тут – справжнісіньке кохання!

(до Жінки без тіні, яка тепер має тінь)

Жінка в тіні? Та ні, вже ні!
 Тінь у неї – ого, як танцює!
 Все змінилось, книжки – дурниці,
 Тепер лиш життя нас хвилює!

(разом із усіма персонажами)

Ла-ла-ла, співаймо разом!
 Хто книжки ті переглядав?
 Може, досить, може, вистачить?
 Жити треба, а не читати!

(з веселим фінальним акордом)

Ой, не треба нам книжок,
 Головне – це сміх та крок!
 Якщо плащ у нас в кишені –
 Все чудово, без проблеми!

(гучний фінальний акорд, усі персонажі сміються і йдуть на вечерю! 🥳🌟)

Ця арія ідеально завершує комічну оперу, залишаючи публіку з посмішкою і легкою мораллю: так, книги – це добре, але справжнє життя пишеться не чорнилом, а вчинками! 😊

Олена Ващенко

ГРАНД-ОПЕРА-ФАНТАЗІЯ «ТУРАНДОТ: ЗАГАДКИ МІЖ СВІТАМИ»

ЛОГЛАЙН

🌀 Магія, наука і вибір, що змінює Всесвіти!

Хто ти: гравець чи тінь у нескінченній грі?

На планеті, де магія переплелася з технологією, принцеса Турандот кидає смертельні загадки мандрівникам з різних всесвітів — але коли порушуються правила гри, з'являється шанс зламати вічний цикл і переписати долю не лише однієї реальності, а безлічі світів.

Принцеса Турандот ставить загадки. Неправильна відповідь — зникаєш. Але що, якщо цього разу правила будуть зламані?

Чи наважиться Принц Раміро розірвати цикл?

Чи відважиться Птахолов Папагено ступити за межу реальності?

І ким насправді є загадковий в'язальник вінків Петер?

♪♪ Найкращі голоси, космічні декорації, епічна музика!

✧ Головний хіт – „Тінь за порогом світів”

✧ Відкрий портал у світ, де кожен вибір змінює долю!

💎 ДІЙОВІ ОСОБИ

Турандот — принцеса загадкового міста на межі світів; володарка чарівного браслета, що відкриває портали між реальностями. Велична, холодна, з часом починає сумніватися у своїй владі.

Принц Раміро — хоробрий і впертий мандрівник, який прагне здолати загадки Турандот і змінити порядок речей.

Папагено — птахолов, легковажний і дотепний, що потрапляє у вир подій випадково, але стає важливою ланкою у розриві циклу.

Петер — таємничий в'язальник вінків, який виявляється мандрівником між світами. Його втручання зламає хід історії та відкриває правду про повторення.

Автомати міста — техномагічні створіння, які виконують накази Турандот і стирають тих, хто не розгадав загадки.

Тіні претендентів (ансамбль/хор) — голоси та силуети тих, хто зазнав поразки у випробуваннях; символізують пам'ять, біль і повторення.

Народ міста (ансамбль) — спостерігачі, коментатори та учасники хору, що виражають страх, захоплення та надію.

Дія перша. Прибуття до міста випробувань

На віддаленій планеті, де переплелися магія та технології, розташоване велике місто, яким править принцеса Турандот. Вона володіє чарівним браслетом, що відкриває портали в альтернативні Всесвіти. Але щоб здобути цю силу, претендент має розгадати три загадки. Помилка означає смерть.

Принц Раміро прибуває до міста разом із Птахоловом Папагено та в'язальником вінків Петером. На площі перед палацом вони бачать моторошне видовище — чергового невдачу, який не зміг відповісти на загадки. Автомати міста стирають його з реальності, і він розчиняється у світловому вихорі.

Жителі міста застерігають Раміро: ніхто ще не зміг розгадати всі три загадки. Папагено, який насправді прибув сюди у пошуках рідкісних птахів, пропонує Раміро не ризикувати, але принц упертий – він переконаний, що повинен спробувати. Петер, мовчазний і замріяний, уважно спостерігає за всім довкола.

Турандот з'являється перед народом у супроводі голографічних візерунків. Вона холодна, незворушна й оголошує нове випробування.

Дія друга. Загадки та зламані правила

На площі перед палацом збирається весь народ. Принц Раміро стає перед Турандот. Вона загадує йому першу загадку:

"Що можна знайти у кожному світі, але ніколи не утримати в руках?"

Раміро думає і відповідає: *«Світло зірок»*. Турандот киває – відповідь правильна.

Наступна загадка:

"Що слабше за тінь, але може знищити імперію?"

Петер раптом піднімає голову, наче впізнав щось знайоме, але мовчить. Раміро відповідає: *«Слово»*. І це теж правильно.

Третя загадка виявляється найнебезпечнішою:

"Що з'єднує всі світи, але саме не має форми?"

Раміро замислюється, і тут втручається Петер. Він говорить несподіване: *«Час»*.

Правило зламане – відповісти повинен був лише Раміро. Турандот шокована. Система починає давати збій. Простір навколо них змінюється, портал відкривається. Петер хапає браслет Турандот і натискає його центральний кристал.

Дія третя. Падіння кордонів реальності

Раптово всі герої опиняються в іншій реальності – світі тіней, де немає ні сонця, ні місяця, лише силуети альтернативних версій їх самих. Петер виявляється не простим в'язальником вінків, а мандрівником між світами, який давно шукав спосіб змінити систему Турандот.

Він пояснює: у кожному Всесвіті є своя Турандот, свій Раміро, і кожен раз вони переживають одну й ту саму історію. Але цього разу щось пішло не так – правила було зламане, і тепер всі світи починають переплітатися.

Турандот розгублена – вона не розуміє, що тепер робити. Папагено, завжди налаштований легковажно, каже, що раз реальність тепер можна змінити, варто придумати нові правила.

Петер передає браслет Раміро, і той приймає рішення: жоден світ більше не буде залежати від жорстоких загадок. Вони повертаються до свого Всесвіту, але тепер площа перед палацом змінена – більше немає випробувань, немає смертей.

Турандот усвідомлює, що втратила абсолютну владу, але здобула свободу від циклу повторень. Вона посміхається вперше за весь час і простягає руку Раміро.

Завіса закривається, залишаючи глядачів перед відкритим питанням: а що як це не кінець, а лише початок нової історії?

Арія Турандот «Тінь за порогом світів»

Ця арія може бути кульмінаційним моментом, коли Турандот вперше починає сумніватися у своїй ролі, або ж коли Раміро та Петер відкривають правду про нескінченні повторення її загадок.

Музичний стиль:

Початок – повільний, загадковий, із холодною величчю (символізує непохитність Турандот).

Середина – напружене, зростаюче хвилювання (з'являється мотив сумнівів і змін).

Кульмінація – вибух емоцій, зміна гармоній (Турандот усвідомлює, що може діяти інакше).

(Таємнича музика. Турандот дивиться у безодню порталу, її голос звучить холодно, як далеке відлуння.)

(Турандот повільно, із загадковим відтінком, як заклинання)

Я світам загадки слала,

Долю в темряві кувала.

Вічний круг повторень знов,

Смерть і розум – мій покров.

(тінь минулих претендентів виринає зі світла порталу, відлуння їхніх голосів змішується з її думками. Вона стискає чарівний браслет.)

ТІНІ (хор):

Відповідай! Не помились!

Шлях обраний – назад не йди!

(мелодія змінюється, у голосі Турандот вперше з'являється сумнів. Вона різко повертається, ніби намагається розвіяти привиди минулого.)

ТУРАНДОТ:

День за днем – той самий голос,

День за днем – той самий крок.

Та вітри несуть, мов пророцтво,

Шепіт, що я чую в строк:

(тут музика затихає, лише легкий мотив на струнних, що підкреслює драматичну паузу.)

Що як світ – лиш сон і дим?
Що як час – лиш вічний грім?
Що як я – не королева,
А лиш тінь поміж світів?

(раптом портал спалахує сильніше, вона відчуває силу змін, її голос міцнішає, музика розвивається в епічний розмах.)

Я розірву це темне коло!
Я зламаю давній страх!
Хай відкриються всі брами,
Хай горить свободи шлях!

(оркестр вибухає хвилею гармоній, портал розширюється, на сцену падає світло іншого Всесвіту. Турандот стоїть у цьому сяйві, ніби готова зробити вибір, який змінить її долю... і долю всіх реальностей.)

